

Bijeen

Stichting openbaar primair
onderwijs in Hoogeveen

Begroting 2022

Meerjarenbegroting 2022 t/m 2026

Bijeen, Stichting Openbaar Primair Onderwijs Hoogeveen

Vestigingsadres : Crerarstraat 6b, 7901 AE Hoogeveen
Postadres : Postbus 2113, 7900 BC Hoogeveen
Telefoon : (0528) 234 599
E-mail : info@bijeem-hoogeveen.nl
Website : www.bijeem-hoogeveen.nl

Voorwoord

Voor de begroting 2022 zijn het strategisch beleidsplan 2019-2023 en de daaruit voortvloeiende beleidsvoornemens maatgevend.

Het strategische plan heeft twee belangrijke pijlers als basis:

1. Duurzame onderwijskwaliteit
2. Samenwerken en verbinden

De ambities uit het strategisch beleidsplan zijn vertaald in budgetten voor verdere kwaliteitsontwikkeling, samenwerkingsvormen, verbindingen in/om en met Hoogeveen, upgradings van ICT, vitaliteit, huisvesting en 'onderwijs anders'. Daarmee is zichtbaar dat er degelijk geïnvesteerd wordt in de organisatie, haar leerlingen en haar medewerkers.

Al langere tijd zijn er signalen vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) dat de reserves die scholen voor het PO mogen aanhouden, op termijn beperkt gaan worden. De Stichting Bijeen is een financieel gezonde organisatie, met een goede reservepositie. Corona heeft in 2020 en 2021 ons leven veranderd. In navolging van 2020 en 2021 willen we het komend jaar meer formatie inzetten om, waar mogelijk, geen vertragingen in de ontwikkelingen van onze leerlingen op te lopen. We willen ook zo min mogelijk schoolklassen naar huis moeten sturen. Er is veel tijd geïnvesteerd in de digitalisering van lessen en is er veel tijd ingezet om contact te onderhouden met kinderen en hun ouders/verzorgers tijdens de lockdowns. Op dit moment is in algemene zin bekend, dat kinderen in de coronatijd een achterstand hebben opgelopen en dat de kansengelijkheid in Nederland lijkt te zijn toegenomen. Gelet op de onderwijsbehoeften van onze leerlingen, hebben we de afgelopen 2 jaren niet gearzeld om extra personeel in te zetten. We zijn daar ook voor gefaciliteerd door het ministerie van OCW. We willen in 2022 ons beleid gepast voortzetten, waardoor de negatieve gevolgen van corona voor kinderen zo beperkt mogelijk blijven. Daarvoor zal een beroep op onze financiële reserves niet nodig zijn. De extra formatieve inzet is prima te rechtvaardigen en de extra middelen zijn zo ruim dat we niet een tekort hoeven te laten zien.

De krimp heeft ook in 2021 geleid tot een terugloop van het aantal leerlingen. We hebben de tijd, de middelen en keuzes om deze krimp op te vangen. We beschikken over de financiële middelen om het onderwijs ook in de toekomst adequaat in te richten; op alle gebieden. De kwaliteit van het onderwijs staat voorop. We monitoren de ontwikkelingen in de kleine(re) scholen ook nauwkeurig. Vanaf 2016 is een daling van het leerlingaantal in Hoogeveen te zien en ook voor ons bestuur. Komend jaar gaat wij een nieuwe visie formuleren op ons instandhoudingsbeleid.

Een aspect dat zich in 2022 duidelijk opdringt, is de vereenvoudiging van de bekostiging in 2023. Die vereenvoudiging werpt in 2022 al haar licht vooruit, doordat het ministerie van OCW de bekostigingsbeschikkingen in 2022 allen laat eindigen op 31-12-2022; geen doorlopende beschikkingen meer voor het schooljaar 2022-2023. In 2023 komt er voor het eerst een beschikking voor het gehele kalenderjaar 2023. Het effect van deze wijziging is dat we aan 2022 ruim 4 ton minder bekostiging kunnen toerekenen, terwijl we over de maanden augustus 2022 tot en met juli 2023 wel de gewenste jaarbekostiging ontvangen. Meer uitleg hierover kunt u op pagina 14 lezen.

Deze achtergronden zorgen ervoor dat er in 2022 een tekort op de begroting is. De financiële positie van Bijeen wijzigt praktisch gezien niet echt door dit tekort. Zou dit wel het geval zijn, dan zou dit tekort goed opgevangen kunnen worden. De kengetallen laten nu en in de toekomst een sterk en verantwoord beeld zien van een financieel gezonde onderwijsorganisatie. Op aangeven van het ministerie van OCW zullen wij, samen met alle andere onderwijsorganisaties in het primair onderwijs, in het jaarverslag gestructureerde aandacht geven aan de financiële reservepositie van Bijeen. De begroting geeft een beeld van de financiële neerslag van de plannen waarmee wij de ambities van Bijeen zullen gaan realiseren, dit volledig ten gunste van de kinderen in Hoogeveen en omstreken.

De begroting is in het gebruikelijke proces tot stand gekomen. Alle schooldirecteuren, staf-, werk- en projectgroepen hebben hun input gehad. Alvorens de begroting vast te stellen is aan de GMR-advies gevraagd en is aan de raad van toezicht goedkeuring gevraagd.

Bijeen ziet de toekomst met vertrouwen tegemoet,

Hoogeveen, november 2021

Jacqueline Verheggen
directeur bestuurder

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1	De organisatie	5
1.2	Stichting Bijeen en de gemeente.....	6
2.	Hoofdpijnen	7
2.1	Aanpak: hoofdpijnen beleid en uitwerking in 2022	7
2.2	Ontwikkeling leerlingaantallen	9
2.3	Doorkijk ontwikkeling van het scholenbestand	9
3.	Exploitatiebegroting 2022	11
4.	Meerjarenperspectief	17
4.1	Meerjarenbegroting 2022 t/m 2026	17
4.2	Het vermogen en kengetallen in meerjarig perspectief.....	18
4.3	Risicoanalyse.....	19
5.	Conclusie	20
6.	Bestuursbesluit.....	21
	Bijlage: meerjarenbegroting 2022-2026 gespecificeerd op grootboekniveau	22

1. Inleiding

De begroting 2022 is gebaseerd op een going concern, waarbij de werkzaamheden en plannen zoals die eerder werden vastgesteld, worden uitgevoerd volgens plan met daarnaast de toevoeging van actuele beleidswijzigingen of nieuwe plannen. In hoofdstuk 1 beschrijven we in het kort de organisatie en de ontwikkelingen die er gaande zijn. De hoofdlijnen van het beleid voor 2022 worden in hoofdstuk 2 beschreven. De exploitatiebegroting komt in hoofdstuk 3 aan de orde en in hoofdstuk 4 de meerjarenbegroting voor de periode 2022 t/m 2026.

1.1 De organisatie

Stichting Bijeen is de stichting voor Openbaar Primair Onderwijs in Hoogeveen en omliggende dorpen. De kernactiviteit van de stichting is het verzorgen van openbaar basisonderwijs. Stichting Bijeen daagt kinderen en personeel uit. Onze vriendelijke en competente medewerkers halen dagelijks het beste uit de kinderen naar boven door duurzaam te investeren in hun eigen professionele ontwikkeling. Bijeenscholen bieden een veilige en uitdagende omgeving voor het kind van de 21e eeuw. Wetenschap en Techniek en lezen vormen speerpunten, waarop we ons ook de komende jaren blijven richten.

Stichting Bijeen investeert in haar medewerkers en stimuleert hen om met en van elkaar te leren. Wij maken van Bijeen een professioneel lerend netwerk om de kinderen in en om Hoogeveen optimale toekomstkansen te geven. In het voorjaar van 2020 beoordeelde de onderwijsinspectie samenwerken als 'goed' binnen de gehele stichting.

Raad van Toezicht

De wettelijk verplichte scheiding tussen bestuur en intern toezicht is geregeld via het model Raad van Toezicht – College van Bestuur.

College van Bestuur

Met de invoering van het model Raad van Toezicht – College van Bestuur ligt de bestuurlijke verantwoordelijkheid bij het College van Bestuur. Het College van Bestuur bestaat uit één persoon; de directeur-bestuurder. De directeur-bestuurder voert overleg met de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

Schoolleiders

Aan het hoofd van elke school staat een locatiedirecteur. Deze is verantwoordelijk voor het onderwijskundige, financiële en personele beleid van de school. De locatiedirecteur wordt ondersteund door een interne begeleider en een orthopedagoog (de laatste maakt deel uit van de staf). De locatiedirecteur voert namens het bevoegd gezag overleg met de medezeggenschapsraad van de school.

Clusters

De scholen zijn onderverdeeld in 3 verschillende clusters. Binnen de clusters wordt er door de locatiedirecteuren en teams nauw – organisch – samengewerkt. Daarnaast hebben alle locatiedirecteuren zitting in de regiegroep welke periodiek bij elkaar komt voor overleg. De voorzitter van de regiegroep is de directeur-bestuurder. De clustercoördinatoren stemmen tussentijds af met de directeur-bestuurder.

Ondersteuning

Het College van Bestuur en de locatiedirecteuren worden ondersteund door het stafbureau, waarin het secretariaat, een P&O-adviseur, twee personeels- en salarisadministrateurs, een facilitair medewerker, een orthopedagoog, een bovenschoolse ICT-er en een financieel beleidsmedewerker zijn ondergebracht. Een deel van de financiële, personele en salarisadministratie is uitbesteed.

1.2 Stichting Bijeen en de gemeente

De gemeente heeft de grondwettelijke taak te voorzien in voldoende openbaar onderwijs. Om vanuit die taak toezicht te houden op de gang van zaken is in de statuten vastgelegd, dat het College van Bestuur de jaarstukken na vaststelling direct aan zal bieden aan de gemeenteraad. Tegelijkertijd nodigt stichting Bijeen de gemeenteraad jaarlijks uit, voor een professionele ontmoeting en het bespreken van het wel en wee van de stichting, (mede) gerelateerd aan gemeentelijke ontwikkelingen.

In geval van ernstige taakverwaarlozing is de gemeenteraad bevoegd maatregelen te nemen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen en heeft de gemeenteraad het recht om- indien en voor zover dat noodzakelijk is, zelf te voorzien in het bestuur van de scholen overeenkomstig de daartoe geldende wetsartikelen.

2. Hoofdlijnen

2.1 Aanpak: hoofdlijnen beleid en uitwerking in 2022

Stichting Bijeen geeft een gezicht aan het openbaar basisonderwijs in de gemeente Hoogeveen, waarin een plek voor iedereen is en waar een plek voor ieder kind is om zich optimaal te ontwikkelen. Bijeen daagt uit!

Bijeen is een organisatie die volop in ontwikkeling is. 2020 was het eerste volledige jaar met de koppeling tussen begroting en het nieuwe strategische beleidsplan. In het strategisch beleidsplan, opgesteld in 2019, zijn de te behalen resultaten vastgelegd voor de jaren 2019 t/m 2023. De doelen zijn gegroepeerd rond 5 thema's;

- Samenwerken en verbinden
- Duurzame onderwijskwaliteit
- Personeel & organisatie
- Onderwijs anders
- Huisvesting en schoolomgeving

Middels het document 'van ambities naar resultaten' worden in meerjarenperspectief de verschillende te behalen resultaten weergegeven.

Het komend jaar (2022) willen we ons richten op de inhoudelijke samenwerking met andere partijen. Een manier van samenwerking is de Sterke Driehoek, waarbij gemeente, school en maatschappelijk werk samenwerken om de jeugdhulp steeds vaker preventief in te kunnen zetten, waardoor onze leerlingen eerder en beter geholpen kunnen worden en waardoor zij uiteindelijk zich ook cognitief beter kunnen ontwikkelen. Een andere samenwerking die wij willen verdiepen, is die met het voortgezet onderwijs. In Wolfsbos hebben wij een partner, waarmee wij al sinds enkele jaren samenwerken om de doorgaande lijn te verbeteren. Dit doen wij al op het gebied van Wetenschap & Techniek. Sinds dit jaar ook op het gebied van lezen. Komend jaar willen wij dat verdiepen en mogelijk verder uitbreiden. De samenwerking met onze voorschoolse partners willen wij voortzetten en waar mogelijk eveneens verdiepen.

Daarnaast zullen we bij voortdurend blijven inzetten op kennisdeling binnen Bijeen en samen met collega onderwijsorganisaties. We willen hierin optimaal gebruik maken van ICT hard- en software, waarin we de afgelopen jaren krachtig hebben geïnvesteerd. De bereikte basis maakt het mogelijk om hierop qua kennisontwikkeling- en deling volgende stappen te zetten. De bereikte onderwijskundige en facilitaire stevigheid hierin, bleek een ijzersterk fundament voor het realiseren van 'onderwijs op afstand' (maart 2020, coronapandemie).

Naast deze topics zet Bijeen zich in 2022 met name in op:

- Kwaliteitszorg – duurzaam groen
- Verduurzamen samenwerking
- Personeel en ouders: ambassadeur van de organisatie
- Profilerings

Nieuwbouw en ontwikkelingen op het gebied van huisvesting

Bij aanvang van het schooljaar 2020 – 2021 is het nieuwe 'Kindcentrum Wolfsbos' geopend en in gebruik genomen. Na vele jaren van voorbereiding zijn leerlingen en personeel nu gehuisvest in een zeer eigentijds, duurzaam schoolgebouw. Helaas is er een probleem met de teruglevering van de zonne-energie. Hierover loopt een proces van de bouwpartners richting Rendo.

Daarnaast heeft obs Villa Kakelbont in de zomer van 2020 een upgrade gehad. Tijdens de zomervakantie zijn de werkzaamheden uitgevoerd. Oorspronkelijk zou de afronding parallel lopen met de herinrichting van park Dwingeland. Deze herinrichting heeft bij de gemeente vertraging opgelopen, onder andere door het vertrek van twee wethouders en de vorming van een zakencollege (oktober 2020). De herinrichting is in 2021 afgerond. Ook is het schoolplein van de school opnieuw ingericht.

Tegelijkertijd is er op de achtergrond gewerkt aan het masterplan 'onderwijshuisvesting Hoogeveen'. De gemeente Hoogeveen telt 19 scholen die ouder zijn dan 40 jaar. Schoolbesturen dringen al jaren aan op een masterplan om het reguliere onderhoud hierop af te kunnen stemmen. Vooreerst is er met de gemeente samen opgetrokken om een dergelijk plan tot stand te brengen. Na het vertrek van twee wethouders (2020) hebben de gezamenlijke schoolbesturen (po, so en vo) de handen ineen geslagen, hierbij refererend aan het raadsbesluit van februari 2020. De schoolbesturen hebben in oktober 2020 proactief een plan aan de gemeente (raad én zakencollege) voorgelegd en toegelicht. Het IHP (integraal huisvestingsplan) is nu in de afrondende fase. Het lijkt erop dat dit voor het einde van dit jaar ingebracht wordt in de raadsvergadering.

Ontwikkeling op ICT-gebied

Bijeen heeft de laatste jaren veel ingezet op ICT-ontwikkeling. Door de lockdown in coronatijd heeft deze ontwikkeling een vlucht genomen. Ook de komende jaren willen wij de vaardigheden van onze medewerkers en leerlingen verder uitbreiden. Komend jaar gaan wij verder met het in gebruik nemen van de mogelijkheden die office-365 biedt. Bijeen investeert meer in ICT dan er via de leerlingafhankelijke budgetten binnenkomt. Bovenschools worden kosten, zoals afschrijvingen op hardware begroot.

Ontwikkeling op het gebied van ICT d.m.v. oriënteren, experimenteren, innoveren en implementeren is een vast speerpunt binnen Bijeen. ICT heeft een centrale rol ingenomen binnen het onderwijsaanbod op de scholen, passend bij de visie van de stichting en van de school, opdat we tegemoetkomen aan ons gezamenlijke doel: kinderen laten leren met en door ICT. ICT wordt echt gezien als middel om tot het uiteindelijke doel te komen. De basis- en randvoorwaarden moeten kloppen, zodat onze medewerkers geen tijd kwijt zijn aan tijdrovende zaken zoals het bijhouden van wachtwoorden en het repareren van kapotte devices.

De werkgroep ICT heeft zich in 2020 georiënteerd op een gezamenlijke methode voor Digitale Geletterdheid. In 2021 is er met deze methode geëxperimenteerd en in 2022 zullen alle scholen deze methode gaan invoeren.

Ook voor onze leerlingen is het van belang te leren werken met digitale middelen. Op dit moment werken wij met een ratio van 2 : 1 (2 leerlingen, 1 device). Op sommige scholen is er een ratio van 1 : 1. Dit is een schoolspecifieke keuze, passend bij de onderwijsvisie. Uiteraard moet de capaciteit van het netwerk hierop worden aangepast.

2.2 Ontwikkeling leerlingaantallen

Er zijn verschillende bronnen om de ontwikkeling van het aantal leerlingen in beeld te brengen. De inschatting van het aantal leerlingen is nu gebaseerd op de gemeentelijke prognoses en de actuele situatie op de scholen. Aan de registratie, de telling en de prognosticering is het afgelopen jaar specifieke aandacht besteed. Dit om nóg betere en meer betrouwbare cijfers te krijgen. Dat is nog best een leerproces, maar we doen ons best. De prognose en werkelijkheid van de telling op 1-10-2021 verschilt 29 leerlingen.

De prognose van het aantal leerlingen is een belangrijke basis van de meerjarenbegroting waarin de baten en lasten meebewegen met de ontwikkeling van de leerlingaantallen.

De nu in de prognose relatief stabiele leerlingenaantallen kunnen toch schommelen, dat hebben we in het verleden wel gezien. We moeten dus goed blijven monitoren en ons aanpassen aan de situatie. Zo rond 2025 wordt een stabilisering dan wel een opgaande lijn verwacht.

Brin	School	01-10-2018	01-10-2019	01-10-2020	01-10-2021	Prognose 1-10-2022	Prognose 1-10-2023	Prognose 1-10-2024	Prognose 1-10-2025	Prognose 1-10-2026
111R	OBS De Zandloper	39	41	42	42	43	42	38	38	37
12UZ	Het Spectrum Villa Kakelbont	57	58	59	71	64	65	67	68	69
12UZ01	Spectrum Zuid	127	116	104	100	100	97	94	93	85
12UZ02	Spectrum Goudvink	138	137	155	149	146	143	139	142	143
13AZ	't Kienholt	58	72	74	68	70	68	67	65	65
13AZ01	Posthoorn	94	93	89	89	89	82	77	79	76
13AZ02	Kienderwijs	43	45	35	45	40	40	40	40	40
13GQ	De Schuthoek	240	233	219	206	213	195	199	204	188
13UL	Apollo	176	171	163	148	146	149	139	143	147
13XW	Het Hoeltien, Hollandscheveld	136	122	122	120	113	109	108	115	112
13XW01	Hoeltien Vogelvucht	63	64	53	47	53	50	48	47	46
13XW02	Hoeltien Tiendeveen	31	35	32	36	38	34	32	33	33
18NA	OBS De Driesprong	38	38	43	48	49	48	47	50	50
22KM	T Rastholt	87	91	87	97	94	93	94	92	90
Totaal		1327	1316	1277	1266	1258	1215	1189	1209	1181

2.3 Doorkijk ontwikkeling van het scholenbestand

Van sluiting van scholen is sinds de oprichting van Bijeen nog geen sprake geweest. Op dit moment komen 2 scholen onder de gemeentelijke opheffingsnorm uit. Dit zal worden meegenomen in het onderzoek dat Bijeen in 2022 laat uitvoeren in het kader van een nieuwe visie op het instandhoudingsbeleid.

Waar Bijeen hinder van ondervindt, is de opzet van de structuur van de scholen. Doordat er een gemiddelde schoolgrootte vereist wordt door de gemeente Hoogeveen, is het niet mogelijk elke school een zelfstandig brinnummer te geven. Binnen Bijeen is daardoor sprake van meerdere dislocaties en nevenvestigingen. Dit heeft invloed op de bekostiging. Voor een dislocatie wordt bijvoorbeeld geen vaste voet ontvangen voor materiële bekostiging en ook voor een nevenvestiging wordt niet dezelfde bekostiging ontvangen als voor een zelfstandige vestiging.

De gemeente heeft tot en met 2017 een vergoeding gegeven voor het in stand houden van de nevenvestigingen en werd de vaste voet die een zelfstandige vestiging aan materiële bekostiging ontvangt, uitgekeerd voor de drie nevenvestigingen die Bijeen heeft. Met ingang van 2018 heeft de gemeente besloten deze vergoeding stop te zetten. Dit is uiteraard financieel nadelig.

Het gevolg hiervan is dat Bijeen uit eigen onderwijsmiddelen bijdraagt om scholen voor openbaar onderwijs op deze locaties in stand te houden. Dit gebeurt tot en met schooljaar

2020/2021. Vanaf het schooljaar 2021/2022 is de formatieve inzet gelijk aan de beschikbare middelen. Daarbij worden we tijdelijk flink geholpen door de extra subsidies en bekostigingen die het ministerie van OCW beschikbaar stelt om de gevolgen van de coronapandemie het hoofd te bieden. Daar zal echter een einde aan komen. Er zal worden gekeken naar de verdelingsregels die wij momenteel hanteren en of hier aanpassingen aan gedaan moeten worden. Dit zal worden besproken met de regiegroep en worden voorgelegd aan de GMR.

3. Exploitatiebegroting 2022

Exploitatie	Begroting 2022 in euro's	Begroting 2021 in euro's	Realisatie 2020 in euro's
Baten			
Rijksbijdragen			
Normatieve rijksbijdrage	€ 8.311.509	€ 8.478.036	€ 8.734.216
Overige rijksbijdragen	€ 1.417.793	€ 654.874	€ 502.020
Doorbetalingen rijksbijdragen SWV	€ 434.839	€ 336.622	€ 399.146
Totaal Rijksbijdragen	€ 10.164.141	€ 9.469.532	€ 9.635.382
Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke bijdragen	€ 66.300	€ 66.300	€ 145.863
Overige overheidsbijdragen	€ -	€ -	€ 52.581
Totaal overige overheidsbijdragen	€ 66.300	€ 66.300	€ 198.444
Overige baten			
Verhuur onroerende zaken	€ 43.560	€ 41.875	€ 41.572
Detachering	€ 212.550	€ 208.000	€ 216.354
Overige baten	€ 6.793	€ 6.453	€ 80.350
Totaal Overige baten	€ 262.903	€ 256.328	€ 338.276
Totaal baten	€ 10.493.344	€ 9.792.160	€ 10.172.102
Lasten	Begroting 2022 in euro's	Begroting 2021 in euro's	Realisatie 2020 in euro's
Personele lasten			
Lonen en salarissen	€ 8.180.432	€ 7.835.703	€ 8.655.255
Lasten personeelsbeleid	€ 500.722	€ 294.297	€ 366.259
Uitkeringen	€ -91.755	€ -70.000	€ -169.417
Totaal personele lasten	€ 8.589.399	€ 8.060.000	€ 8.852.097
Afschrijvingen	€ 210.569	€ 222.280	€ 228.574
Huisvestingslasten			
Huur	€ 279.220	€ 278.868	€ 282.641
Onderhoud	€ 101.050	€ 115.050	€ 163.218
Energie en water	€ 118.880	€ 117.550	€ 99.189
Schoonmaakkosten	€ 220.275	€ 174.775	€ 228.637
Heffingen en leges	€ 55.450	€ 36.325	€ 51.572
Dotatie voorziening	€ 195.629	€ 195.629	€ 195.629
Overige huisvestingslasten	€ 6.100	€ 4.680	€ 51.376
Totaal huisvestingslasten	€ 976.604	€ 922.877	€ 1.072.263
Instellingslasten			
Administratie en beheer	€ 255.845	€ 242.899	€ 194.958
Leermiddelen, licenties en apparatuur	€ 444.998	€ 412.905	€ 388.588
Overige instellingslasten	€ 108.278	€ 124.668	€ 103.234
Totaal instellingslasten	€ 809.121	€ 780.472	€ 686.780
Totaal lasten	€ 10.585.693	€ 9.985.629	€ 10.839.714
Financiële baten en lasten	Begroting 2022 in euro's	Begroting 2021 in euro's	Realisatie 2020 in euro's
Financiële baten	€ -6.000	€ 1.500	€ -5.800
Financiële lasten	€ 2.000	€ 2.000	€ 4.606
Saldo financiële baten en lasten	€ -8.000	€ -500	€ -10.406
Exploitatieresultaat	€ -100.349	€ -193.969	€ -678.019

Toelichting op de exploitatiebegroting 2022

Het negatieve begrotingsresultaat voor 2022 is afwijkend van de voorgaande meerjarenbegroting en ingegeven door de actuele situatie in het onderwijs en daaraan verbonden personeelssituatie. Corona vraagt extra inzet van personeel en de daarvoor benodigde middelen worden snel en ruim door de overheid verstrekt.

Bijeen maakt een bewuste keuze om negatief te begroten en evenals de afgelopen jaren in te teren op het eigen vermogen. Daarbij wordt in ogenschouw genomen dat het ook bepaalde regelgeving is die leidt tot verlaging van het eigen vermogen. Die verlaging van het eigen vermogen als gevolg van gewijzigde regelgeving laat de financiële gezondheid van Bijeen overigens ongewijzigd. We zullen dat hierna nog toelichten.

In de begroting is geen indexatie toegepast maar is uitgegaan van het actuele koopkrachtniveau. In het verleden werden voor loonkosten altijd prijscompensaties verleend, de begroting bevat daarom niet een extra risico.

Resultaat

We starten met een nadere beschouwing van het begrote exploitatieresultaat. Het is de neerslag van een aantal opmerkelijke zaken:

Analyse begrotingsresultaat 2022			
Enmalige lagere uitkering door vereenvoudigde rijksbekostiging 2023			-426.986
Extra bijzondere subsidies 2022			
Inhaal en ondersteuningsprogramma	0		
Besteding Inhaal en ondersteuningsprogramma	-264.554		
saldo			-264.554
Extra Hulp voor de Klas	0		
Besteding Extra Hulp voor de Klas	-138.129		
saldo			-138.129
Nationaal Programma Onderwijs	785.639		
Besteding Nationaal Programma Onderwijs	-445.460		
saldo			340.179
Vrijroosteren leerkrachten	142.500		
Besteding Vrijroosteren leerkrachten	-142.662		
saldo			-162
Arbeidsmarkt toelage	313.823		
Besteding arbeidsmarkt toelage	-313.823		
saldo			0
Doorstroomtraject PO/VO	24.000		
Besteding Doorstroomtraject PO/VO	0		
saldo			24.000
Regulier begrotingsresultaat 2022			365.302
Totaal resultaat 2022			-100.349

Het is een beetje een bijzondere opstelling. We gaan er hier van uit dat er een soort reguliere exploitatie is en dat er een aantal bijzonderheden zijn die het reguliere beeld vertekenen. De essentie van het overzicht is dat er een nadelige invloed is op het resultaat van de vereenvoudiging van de bekostiging van bijna € 427.000. Verder zijn er diverse extra

bekostigingen en subsidies die het beeld vertekenen, enerzijds omdat ze in 2021 ontvangen zijn en gedeeltelijk in 2022 worden uitgegeven, anderzijds omdat ze in 2022 worden ontvangen maar niet of niet geheel worden uitgegeven in 2022. Het feit dat de reguliere begroting positief sluit met een overschot van meer dan € 365.000 wordt veroorzaakt doordat veel regulier personeel wordt ingezet ten laste van de extra bekostigingen en subsidies.

Het uiteindelijke begrotingsresultaat is dus een toevallig getal, veroorzaakt door grote elkaar compenserende positieve en negatieve getallen.

Waren wij in staat geweest om alle extra bekostigingen en subsidies te besteden in de jaren waarvoor ze bedoeld waren, dan had hadden we gestreefd naar een begrotingstekort van bijna € 427.000.

Baten

Rijksbijdragen OCW

Onder deze post zijn de baten begrepen die afkomstig zijn van het ministerie van OCW. Dit zijn:

- De personele lumpsum
- De bekostiging van personeel- en arbeidsmarktbeleid
- De materiële lumpsum
- De bekostiging van het onderwijsachterstandenbeleid
- De prestatiebox/bekostiging startend personeel
- De bekostiging voor opvang van asielzoekers en andere vreemdelingen
- Specifieke bekostigingen om leerachterstanden door de corona situatie in te lopen

Dan is er nog sprake van doorbetaling van rijksbijdragen door het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs

- De bijdrage voor lichte ondersteuning
- De bijdrage voor zware ondersteuning

Voor de berekening van de bekostigingen wordt gebruik gemaakt van leerlingenaantallen, van aantallen scholen, van aantallen leerlingen per school (brinnummer), van de gemiddelde leeftijd van de leerkrachten, van de potentiële achterstandssituatie van de kinderen op een school door opleiding en taalachtergrond van de ouders, van asielaanvragen en toekenningen en van verblijfsduur van de betreffende leerlingen en tenslotte van de ondersteuningsbehoeften van specifieke leerlingen. Door naar deze variabelenreeks te kijken is de bekostiging toegesneden op de situatie en zijn belangrijke mogelijke risico's afgedekt. Ook zijn er voor specifieke risico's en situaties nog specifieke bekostigingen, zoals fusiebekostiging, groeibekostiging en opheffingsbekostiging.

In de begroting is gebruik gemaakt van de actuele bekostigingsvariabelen en de actuele leerlingaantallen. Deze zijn geverifieerd met BRON en de bekostigingssite van het ministerie van OCW. Door de vereenvoudiging van de bekostiging in 2023 zal 2022 worden afgesloten met enkele beschikkingen die normaliter liepen van 1-8-2022 tot en met 31-7-2023 maar die nu zullen lopen van 1-8-2022 tot en met 31-12-2022. Als dat beschikkingen betreft die precies met 1/12 deel per maand worden betaald, dan is er niks aan de hand. Maar voor de personele lumpsum en de achterstandsmiddelen worden beschikkingen afgegeven met een betaalschema met de percentages 6,91% over augustus tot en met december, 10,25% in januari en 9,20% over februari tot en met juli. Dat wijkt dus af van 1/12 deel (=8,33%). Aangezien wij gewend waren 1/12 deel in de baten op te nemen en dan een vordering op OCW op de balans te zetten van $5 \times (8,333\% - 6,91\%) = 7,12\%$, gaan we nu deze 7,12% min of meer mislopen want die wordt (evenmin als voorheen) niet in de beschikking opgenomen. Hierdoor is de bekostiging in 2022 € 426.986 lager dan normaal en zal op onze balans per 31-12-2022 geen vordering op OCW staan in verband met verschil tussen betaalritme en batentoe rekening. In 2023 zal de bekostiging weer als vanouds weer in de baten tevoorschijn komen, maar de vordering op OCW aan het eind van het jaar blijft voortaan achterwege.

Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen betreffen momenteel enkel nog gemeentelijke bijdragen. Onder de gemeentelijke bijdragen zijn de bijdragen opgenomen van de gemeente Hoogeveen voor de schakelklas en projecten als Gelijke kansen en Doorstroom PO/VO. Deze bijdragen komen meer en meer onder druk door de financiële situatie van de gemeente.

Overige baten

Hieronder vinden we de huuropbrengsten die worden ontvangen voor de verhuur van lokalen aan instellingen voor kinderopvang. Lege lokalen worden zoveel mogelijk verhuurd om de kosten van leegstand tegen te gaan. Daarnaast wordt een deel van het stafkantoor verhuurd aan het samenwerkingsverband.

Ook de baten van detachering zijn hier gerubriceerd. Dit zijn in hoofdzaak de doorberekende loonkosten van de medewerkers die Bijeen in dienst heeft ten behoeve van het samenwerkingsverband.

De overige baten betreft inkomsten voor projecten. Zo is er de cultuursubsidie (Compenta) en zijn er wat inkomsten ouderraden die hun school projectmatig ondersteunen. Tegenover deze inkomsten zijn ook uitgaven begroot waardoor ze budgetneutraal zijn.

Lasten

Lonen en salarissen

Het begrote bedrag aan lonen en salarissen is een optelsom van alle loonkosten. Het grootste deel van deze kosten wordt gemaakt via eigen verloning. Bij gebrek aan eigen personeel wordt van tijd tot tijd personeel op payroll basis aangesteld en vindt inhuur van externen plaats. De lonen en salarissen zijn doorgerekend op basis van de huidige aanstellingen en de eventuele afloop daarvan¹. Voor het schooljaar 2021-2022 is een inschatting gemaakt van de benodigde inzet rekening houdend met de ontwikkeling van het aantal leerlingen en het beschikbare budget. Door het eigen risicodragerschap voor vervanging bij ziekteverzuim is ook het verzuimpercentage van belang. We laten een drietal verdelingen van de begrote loonkosten zien, een per kostendrager, een per school en een per maand. In de gespecificeerde bijlagen is nog een uitsplitsing per kostensoort te zien.

Totale loonkosten voor:				Totale loonkosten (incl. vervanging) voor:					
Kdr nr	Kdr omschr	2022 begroting	2021 begroting	verschil	Kplnr	Kpl omschr	2022 begroting	2021 begroting	verschil
10080	P&A	€ 18.910,95	€ 33.688,60	€ 14.777,65	111R	De Zandloper	€ 286.223,68	€ 343.080,54	€ 56.856,86
10222	Vreemdelingenbek.	€ -	€ 4.618,53	€ 4.618,53	12UZ	Villa Kakelbont	€ 423.545,02	€ 377.806,88	€ -45.738,14
10314	Passend onderwijs	€ 88.611,99	€ 134.911,34	€ 46.299,35	12UZ01	Zuiderbreedte dl	€ 694.304,87	€ 656.040,49	€ -38.264,38
10420	Curriculum ontw	€ -	€ -	€ -	12UZ02	De Goudvink dl	€ 873.986,45	€ 711.534,54	€ -162.451,91
10500	Werkdrukmiddelen	€ 65.111,54	€ 84.176,18	€ 19.064,63	13AZ	t Kienholt Hoogeveen	€ 494.335,55	€ 475.144,79	€ -19.190,76
10600	OAB middelen gemeente	€ -	€ 1.512,81	€ 1.512,81	13AZ01	Posthoorn Pesse nv	€ 445.952,31	€ 449.196,23	€ 3.243,92
10700	Inhaal- en ondersteuningsprogramma	€ 264.553,51	€ -	€ -264.553,51	13AZ02	Kienderwijs AZC dl	€ 346.844,76	€ 309.518,08	€ -37.326,68
10701	Extra Hulp voor de Klas	€ 138.129,04	€ -	€ -138.129,04	13GQ	De Schuthoek	€ 960.700,77	€ 1.006.882,91	€ 46.182,14
10703	Nationaal Programma Onderwijs NPO	€ 385.460,01	€ -	€ -385.460,01	13UL	Apollo	€ 958.279,31	€ 907.047,96	€ -51.231,35
10704	Vrijroosteren van Leerkrachten VnL	€ 72.661,95	€ -	€ -72.661,95	13XW	Oostenbrink Hollandscheveld	€ 632.392,96	€ 670.735,94	€ 38.342,98
10705	Arbeidsmarkttoelage	€ 313.823,40	€ -	€ -313.823,40	13XW01	Vogelvlucht Elim nv	€ 339.786,73	€ 371.121,70	€ 31.334,97
20007	Schakelklas	€ 53.465,57	€ 30.553,75	€ -22.911,82	13XW02	Tiendeveen nv	€ 290.394,06	€ 231.611,40	€ -58.782,66
20010	Plusgroep	€ 51.296,98	€ 50.270,25	€ -1.026,73	18NA	De Driesprong	€ 261.761,80	€ 256.125,76	€ -5.636,04
260416	Verv. Betaald oudersch.verl.	€ 24.312,03	€ 25.272,92	€ 960,89	22KM	t Rastholt	€ 463.762,50	€ 418.154,87	€ -45.607,63
260417	Verv. Onbet.oudersch.verl.	€ -	€ 12.858,36	€ 12.858,36	22KM01	Personeel SWV	€ 212.544,21	€ 207.662,36	€ -4.881,85
40000	OP	€ 5.181.092,52	€ 5.882.532,01	€ 701.439,49	AN96-a	Bovenschools	€ 610.775,78	€ 444.038,83	€ -166.736,95
40001	OOP	€ 298.198,01	€ 430.954,16	€ 132.756,15					
40002	Directie	€ 825.665,97	€ 814.914,09	€ -10.751,88					
40056	Vervanging ER ziekte	€ 10.210,61	€ 29.259,01	€ 19.048,40					
40057	Vervanging ER overig	€ -	€ -	€ -					
40068	Vervanging ao UWV	€ 91.755,35	€ 26.700,61	€ -65.054,74					
40070	Vervanging	€ -	€ -	€ -					
40071	Poolvervangers	€ 408.965,56	€ 262.070,23	€ -146.895,33					
40080	Nascholing	€ -	€ -	€ -					
60028	Doorstroomtraject PO/VO	€ -	€ 2.724,37	€ 2.724,37					
60030	Gelijke kansen	€ -	€ -	€ -					
90023	Stage	€ 3.365,75	€ 8.686,06	€ 5.320,31					
Totaal		€ 8.295.590,76	€ 7.835.703,27	€ -459.887,49	Totaal		€ 8.295.590,76	€ 7.835.703,27	€ -459.887,49

¹ Het bedrag aan loonkosten in de tabel sluit niet exact aan bij de loonkosten in het exploitatieoverzicht omdat een bedrag van € 115.159 bestaat uit reiskosten woon/werk en belaste onkostenvergoedingen, deze kosten staan in het exploitatieoverzicht niet onder `Lonen en salarissen` maar onder de `Lasten personeelsbeleid`.

Als correctie op de loonkosten is de aan de vervanging van zwangerschapsverlof gekoppelde vergoeding van het UWV opgenomen.

De lastenverdeling per maand ziet er als volgt uit waarbij vakantiegeld en eindejaarsuitkering via reserveringen per maand zijn verdeeld. Kijkend naar de uitbetalingen dan zijn er pieken in mei en december en zijn de andere maanden iets lager dan hieronder weergegeven,

GELD	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec	2022
werkelijk													
OP	556.856	556.406	556.644	556.697	559.367	556.532	555.656	562.447	564.746	564.927	562.979	557.719	6.710.975
OOP	43.623	43.623	43.623	43.623	43.916	43.623	43.225	42.395	42.666	42.684	42.523	42.157	517.678
OOP-Z	16.914	17.491	17.491	17.491	17.611	17.491	17.402	17.752	17.752	17.759	17.686	17.378	210.218
DIR	71.259	71.259	71.259	71.259	69.120	71.362	70.964	71.693	72.092	72.010	71.921	69.156	853.354
S	566	566	566	566	566	388	146	0	0	0	0	0	3.366
totaal	689.217	689.345	689.583	689.636	690.579	689.395	687.393	694.288	697.256	697.379	695.108	686.410	8.295.591

De afkortingen staan voor: OP=Onderwijzend personeel, OOP=Onderwijsondersteunend personeel, OOP-Z=stafpersoneel, DIR=Directie, S=Stagiaires

Hoewel we zouden moeten mee krimpen met het aantal leerlingen, is de extra inzet van personeel om de corona achterstanden in te halen hier bepalend. Daar veel aanstellingen eindigen op 31-7 is er op voorhand van uit gegaan dat die tijdelijke contracten verlengd zullen worden. In de formatieplanning voor schooljaar 2022-2023 zal opnieuw gerekend worden met dan actuele informatie. Op voorhand is in de begroting ook nog geen rekening gehouden met ontslagkosten, transitievergoedingen en door het participatiefonds te declareren uitkeringskosten.

Lasten personeelsbeleid

De lasten van het personeelsbeleid worden bepaald door de plannen ten aanzien van scholing en de inhuur van ambulant personeel dat we niet in dienst willen of kunnen nemen. In het kader van de subsidie "Vrijroosteren leerkrachten" wordt ook extern personeel ingehuurd. Verder komen alle kosten van het randgebeuren van personeel hier langs, zoals reiskosten, kerstpakketten, bedrijfsgezondheidszorg en ook de reserveringen voor jubileumuitkeringen.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gebaseerd op de investeringen in pleininrichting, meubilair, leermethoden, ICT en nog wat andere zaken. De afschrijvingslasten dalen weer ten opzichte van eerdere jaren. Er wordt op jaarbasis iets minder geïnvesteerd dan afgeschreven. Zelfs de investering in touchscreens in 2020 heeft dat niet kunnen voorkomen. Met name de lesmethoden worden gaandeweg vaker vervangen door digitale lesmethoden. Die worden niet aangeschaft, maar in licentie afgenomen. Die kosten duiken elders in de exploitatie op. Verder dalen de stuks kosten van apparatuur, iets wat deels gecompenseerd wordt door meer stuks aan te schaffen. Waar enkele jaren geleden er nog 1 computer was per 5 leerlingen is er nu per 2 leerlingen een apparaat, computer, iPad of Chromebook.

Bij afschrijvingen worden de aanschafkosten verdeeld over de geschatte levensduur ten laste van de exploitatie gebracht.

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Meubilair	: 15 tot 30 jaar
Leermiddelen	: 8 jaar
ICT, digiborden/touchscreens	: 8 jaar
ICT, overig	: 5 of 6 jaar
Overige inventaris en apparatuur	: 5 jaar

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten bestaan uit kosten voor huur, onderhoud, energie en water, schoonmaak, heffingen en overige huisvestingslasten. De begrote bedragen zijn tot stand gekomen op basis van ervaringscijfers en aannames voor de toekomst. Bij de schoonmaakkosten is er sprake van een flinke verhoging door extra reiniging en ontsmetting

in verband met corona. De huisvestingslasten bestaan voor een bedrag van € 195.000 uit een dotatie aan de onderhoudsvoorziening waaruit kosten voor het meerjaren onderhoud worden voldaan. Basis voor de onderhoudsvoorziening is het meerjaren onderhoudsplan. De dotatie is ongeveer gelijk aan de gemiddelde kosten per jaar over de 30 jaar die het onderhoudsplan bestrijkt. Voor 2022 is weinig groot onderhoud gepland, voor een bedrag van € 20.000. Daar komt nog ongeveer € 76.500 bij voor klussen die zijn/worden doorgeschoven van 2021 naar 2022 waarbij het dak van 't Rastholt de grootste klus is.

Overige instellingslasten

Hieronder vallen de kosten voor administratie en beheer. Dat zijn kosten voor onder andere de accountantscontrole, de inkoop van diensten bij ons administratiekantoor, kantoorbenodigdheden maar ook betaalde adviezen en ondersteuning van bijvoorbeeld juristen, architecten, managementconsultants en anderen. De kosten van accountant en administratiekantoor zijn tamelijk stabiel. De kosten van deskundigen kunnen sterk wisselen afhankelijk van de plannen van de organisatie of van de zaken die langskomen en waarbij we directe ondersteuning inschakelen.

Ook de kosten voor inventaris, reproductie, apparatuur en verbruiksmiddelen voor in de klas vallen onder overige instellingslasten. De opname van deze kosten in de begroting komt vaak tot stand door de opgaven van de afzonderlijke scholen op deze posten op te tellen. Deze getallen zijn dus afkomstig van de schooldirecteuren. We houden bij de leermiddelen wel rekening met extra uitgaven door de beschikbaarheid van de NPO-subsidie, boven op de bedragen die de scholen hebben begroot los van de NPO-subsidie, is er gerekend op nog eens € 50.000 aan extra kosten.

De overige lasten die deel uitmaken van deze categorie zijn divers: kosten voor contributies aan bestuurlijke organisaties, abonnementen, kosten voor testen en toetsen, uitgaven voor cultuureducatie en andere projectmatige uitgaven. Ook deze post wordt voornamelijk door schooldirecteuren begroot.

Financiële baten en lasten

Onder de financiële baten en lasten zijn de rentekosten op spaartegoeden en de bankkosten begrepen.

4. Meerjarenperspectief

4.1 Meerjarenbegroting 2022 t/m 2026

In onderstaande tabel is de meerjarenbegroting op hoofdlijnen weergegeven.

Meerjarenbegroting	Werkelijk 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten							
Rijksbijdragen OCW	9.635.382	9.469.532	10.164.141	9.843.759	9.493.584	9.115.599	8.844.277
Overige overheidsbijdragen	198.444	66.300	66.300	66.300	66.300	66.300	66.300
Overige baten	338.276	256.328	262.903	261.438	260.371	254.628	251.131
Totaal baten	10.172.102	9.792.160	10.493.344	10.171.497	9.820.256	9.436.527	9.161.708
Lasten							
Personele lasten	8.852.097	8.060.000	8.589.399	8.356.507	8.073.873	7.794.065	7.455.099
Afschrijvingen	228.574	222.280	210.569	208.755	207.436	200.346	196.059
Huisvestingslasten	1.072.263	922.877	976.604	974.778	973.450	966.311	961.994
Overige instellingslasten	686.780	780.472	809.121	801.673	762.473	737.146	735.397
Totaal lasten	10.839.714	9.985.629	10.585.693	10.341.714	10.017.232	9.697.868	9.348.549
Saldo baten en lasten	-667.612	-193.469	-92.349	-170.216	-196.977	-261.341	-186.840
Saldo financiële baten en lasten	-10.406	-500	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000	-8.000
Exploitatieresultaat	-678.019	-193.969	-100.349	-178.216	-204.977	-269.341	-194.840

Toelichting op de meerjarenbegroting

Resultaat

Het exploitatieresultaat is een keuze. Naar verwachting zal in 2021 ongeveer € 500.000 niet worden uitgegeven en in 2022 ongeveer € 400.000. In de jaren 2023 tot en met 2026 zal het grootste deel van deze reserve worden besteed.

Onderwijsinstellingen zijn non-profit organisaties en streven daarom per definitie naar een nulresultaat op lange termijn. Daarbij wordt de risicopositie afgezet tegen de wil tot voortbestaan. Dat leidt tot een reservepositie waarbij risico en overlevingsmogelijkheden in evenwicht zijn. Voor het onderwijs heeft het ministerie van OCW zich al druk gemaakt over dat evenwicht. In elk geval waar het de publieke middelen betreft. Dat geldt ook voor Bijeen. In 2020 is er een signaleringgrens gedefinieerd voor het onderwijs waarbij wordt aangegeven dat als een onderwijsorganisatie meer eigen vermogen heeft dan de signaleringgrens, er een plan moet komen voor de besteding van dat bovenmatige eigen vermogen. Enerzijds is er de vereenvoudiging van de bekostiging die een "aanslag" pleegt van € 427.000 op het eigen vermogen. Anderzijds heeft in 2021 de herziening van de onderhoudsvoorziening plaatsgevonden c.q. heeft nu plaats. Dat zal een neerwaarts effect op het eigen vermogen hebben van een nog groter bedrag². Daarmee zal de actuele signaleringswaarde niet meer overschreden worden. Iets dat overigens voor veel Nederlandse organisaties in het primair onderwijs zal gelden. Bij de keuze om meerjarig met een begrotingstekort te werken, speelt de omstandigheid een rol dat in 2021 veel meer bekostigingen en subsidies zijn ontvangen dan zinnig in korte tijd uitgegeven konden worden. Deze gelden zullen in de opvolgende jaren extra worden uitgegeven voor het doel dat eraan gekoppeld is.

Baten

De rijksbijdragen in de meerjarenbegroting zijn gebaseerd op de ontwikkeling van de leerlingaantallen maar er wordt ook rekening gehouden met de vermindering van extra bekostigingen en subsidies. De leerlingenaantallen fluctueren licht de komende jaren, we hebben krimp en we verwachten stabilisering en weer groei. Dat laatste is althans de landelijke verwachting voor plattelandsgebieden. Voor stedelijke gebieden is bij voortduring sprake van

² In de hiervoor opgestelde notitie van januari 2021 wordt gewag gemaakt van een bedrag van € 1.150.000.

groei. Tot dusver is de verwachting iets te optimistisch geweest. Reden waarom het prognosticeren op de agenda staat bij de regiegroep.

Door de t-1 bekostiging betekent dat het aantal leerlingen met een vertraging van een jaar doorwerkt en dan in een iets minder dan proportionele omvang. Die disproportionaliteit wordt veroorzaakt door de vaste componenten in de bekostiging en door de kleine scholentoeslag. De overige overheidsbijdragen en overige baten zijn gering en blijven nagenoeg gelijk of dalen de komende jaren. Provincies en gemeenten zetten zichzelf steeds meer op afstand van het onderwijs. De lokale educatieve agenda's raken steeds minder gevuld. Enerzijds betekent dat minder geld, anderzijds meer stabiliteit en organisatorische rust.

Lasten

De in de meerjarenbegroting opgenomen lasten zijn gebaseerd op de bedragen uit de begroting 2022. De loonkosten en andere personeelskosten bewegen mee met de ontwikkeling van het personeel waarvan de omvang weer wordt bepaald door de extra subsidies, het aantal leerlingen en de gekozen gemiddelde groepsgrootte. Bij de kosten van het personeel zijn de aanstellingen van het huidige personeel doorgetrokken naar de toekomst waarbij de batendaling door kleinere leerlingaantallen is gevolgd door minder personele inzet en is de meerinzet van personeel door de extra subsidies ten opzichte van 2022 afgebouwd met € 100.000 in 2023 en in de jaren 2024, 2025 en 2026 met € 200.000. Deze afbouw zou plaats moeten kunnen vinden via aflopende tijdelijke contracten en regulier verloop. Het blijft de vraag of dit nodig zal zijn omdat de voor 2022 begrote personeelssterkte misschien niet gehaald wordt.

De afschrijvingslasten zullen dalen de komende jaren. Door intensivering van ICT in het onderwijs en verduurzaming van gebouwen is er een opwaartse druk, maar door afname van stuksprijzen en door meer digitalisering van lesmethoden zullen de kosten van investeringen in lesmethoden worden vervangen door kosten van licenties.

De huisvestingslasten bewegen minder dan evenredig mee met de leerlingaantallen. Deze zijn bijna gelijkblijvend ingevuld in de meerjarenbegroting voor de jaren na 2022. Er is nog geen wijziging begroot in de scholensituatie van dit moment. Wel wordt er kritisch gekeken naar de scholensituatie.

Van de kosten van lesmiddelen wordt verondersteld dat ze ongeveer evenredig aan het aantal leerlingen zullen bewegen met misschien in de eerste jaren nog een lichte stijging door de toename van de licentiekosten. Maar door de intensivering van de ICT in het onderwijsproces, wordt steeds minder gebruik gemaakt van fysieke materialen. Die kosten zouden dus sneller kunnen dalen dan het aantal leerlingen. Ook voor andere instellingslasten geldt dat ze zullen meebewegen met het aantal leerlingen maar minder dan evenredig.

4.2 Het vermogen en kengetallen in meerjarig perspectief

Met de voorschriften voor de ontwikkeling van het eigen vermogen is ook in belangrijke mate bepaald hoe de kengetallen zich zullen ontwikkelen. De norm voor het publiek eigen vermogen maakt alle andere kengetallen ondergeschikt. De solvabiliteit, liquiditeit en weerstandsvermogen zullen teruglopen maar lagen toch ook al jaren ruim boven de ondergrenzen. Als we de uitkomsten van de meerjarenbegroting doorrekenen (inclusief het geprognosticeerde resultaat van de tweede kwartaalrapportage van 2021 en het voornemen om de eenmalige aanvullende dotatie voor de onderhoudsvoorziening) dan daalt het eigen vermogen tussen 31-12-2020 en 31-12-2026 van € 2.987.000 naar € 1.470.000 en dus onder de signaleringwaarde³.

Bij een gelijkblijvend vreemd vermogen daalt de solvabiliteit van 61% naar 44%. Als de resultaten 1:1 ten laste gaan van de liquide middelen en als de kortlopende vorderingen en

³ De signaleringswaarde per 31-12-2020 was € 1.703.000.

schulden gelijk blijven, dan daalt de liquiditeit tussen 2020 en 2026 van 2,32 naar 1,37. Het weerstandsvermogen⁴ daalt van 36,2% naar 14,7%.

De kengetallen zullen behalve het weerstandsvermogen boven de norm blijven ondanks de negatieve resultaten. Overigens zouden de normen aangepast moeten worden nu de regelgeving wordt aangepast. Op de lange termijn is het natuurlijk de intentie om baten en lasten met elkaar in evenwicht te kunnen blijven brengen. Zo is de gezondheid van een non profit organisatie gedefinieerd.

4.3 Risicoanalyse

De belangrijkste risico's voor Bijeen hangen samen met de krimp. Als gevolg van mogelijk dalende leerlingaantallen komen de baten voor lokalen te vervallen, terwijl de huisvestingslasten wel door blijven lopen. De leegstand van lokalen kan opgevangen worden door medegebruikers aan te trekken en zo de kosten te dekken. Door gebruikmaking van disclocaties staat Bijeen al voor een zwaardere financiële opgave dan andere besturen. Een daling van het leerlingenaantal kan in de nabije toekomst al betekenen dat er een school formeel-technisch moet gaan fuseren met een daling van inkomsten als gevolg. Bij instandhouding van alle leslocaties betekent dat dan geen vermindering van lasten en dus een nog zwaardere opgave.

Een ander risico is het ziekteverzuim. Doordat Bijeen niet meer is aangesloten bij het Vervangingsfonds, komen de kosten van vervanging bij ziekte voor rekening van de stichting zelf. In de begroting wordt daarom rekening gehouden met een begroot bedrag voor ziektevervanging. Zou dat erg gaan tegenvallen, dan vallen ook direct de vervangingskosten tegen omdat die niet meer door een verzekering gedekt worden.

Samenhangend met eerdere personele risico's is ook de eventuele invulling van vacatureruimte en vervanging een risico vanwege de krapte op de arbeidsmarkt. Het is een beetje een bijzonder fenomeen als tegelijk krapte en boventaligheid dreigen, maar zo is de situatie nu wel. En in het bijzonder nu er extra personeel nodig is voor het inhalen van corona achterstanden.

Met de coronacrisis hebben we gezien dat er meer risico's zijn, onverwachte en toch ingrijpende. Door de lockdowns hebben ook onze leerlingen een vertraging opgelopen. Scholen hebben schoolscans gemaakt om zo deze vertragingen goed in beeld te krijgen. Vervolgens zijn er schoolprogramma's geschreven en hebben de teams keuzes gemaakt uit de menukaart van het Nationaal Onderwijs Programma. Ondanks deze interventies zien we dat door het lerarentekort enerzijds en een nieuwe coronagolf anderzijds (met perioden van quarantaine, enz.) het moeilijk is om deze interventies goed uit te voeren.

Aangezien de rijksoverheid veel van onze financiële risico's dekt, mogen we daarnaar kijken en kunnen we daar ook naar kijken. Toch blijft het verstandig om ons aanpassingsvermogen op peil te houden zodat we kunnen inspelen op bijzondere situaties als zich die voordoen. Een beroep op de menselijke flexibiliteit en op financiële reserves zijn dan de belangrijkste pijlers.

⁴ Het weerstandsvermogen is hier, in afwijking van de definitie in de jaarrekening 2019, gedefinieerd als eigen vermogen gedeeld door totale baten.

5. Conclusie

Deze meerjarenbegroting laat zien hoe de exploitatie en het eigen vermogen van Bijeen zich -gegeven de uitgangspunten- zal ontwikkelen in de komende jaren. De bestemmingsreserves vanuit de subsidies die wij in 2020 en 2021 niet in hebben kunnen zetten, zullen wij inzetten gedurende de komende jaren. Daarmee kunnen wij ook in de toekomst blijven werken aan het verbeteren van de onderwijskwaliteit op onze scholen. De nagestreefde negatieve resultaten zijn prima op te vangen binnen het eigen vermogen. Het weerstandsvermogen is voldoende om dit te kunnen dragen. Dit maakt dat wij met vertrouwen onze financiële positie tegemoet zien.

Zoals eerder aangegeven is de structuur van Bijeen met nevenvestigingen en dislocaties niet gunstig als het gaat om de bekostiging. Die situatie zal de komende tijd nader onderzocht worden.

6. Bestuursbesluit

De directeur bestuurder, drs. mevr. J.A.A. Verheggen-ten Horn, heeft het voornemen tot vaststelling van de begroting 2022 en meerjarenbegroting voor de jaren 2022 t/m 2026 bekend gemaakt bij de raad van toezicht en de GMR. De raad van toezicht heeft desgevraagd goedkeuring verleend voor de (meerjaren)begroting. De GMR heeft desgevraagd positief geadviseerd over de (meerjaren)begroting en het onderliggende financiële beleid.

Vastgesteld door de directeur-bestuurder op 25 november 2021

Directeur-bestuurder
drs. Mevr. J.A.A. Verheggen-ten Horn

Goedgekeurd door de raad van toezicht op 29 november 2021
Voorzitter, Raad van Toezicht
Mevr. A. J. M. Resink-Weeber

Positief geadviseerd door de GMR op 9 november 2021

Voorzitter GMR:

Secretaris GMR:

Dhr. V. van Leeuwen:

p/o

Bijlage: meerjarenbegroting 2022-2026 gespecificeerd op grootboekniveau

Meerjarenbegroting								
Grb		werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
	Baten:							
	<i>Rijksbijdragen</i>							
81100	Personele bekostiging regulier en groei	€ 5.460.324	€ 5.272.048	€ 4.954.851	€ 5.497.706	€ 5.469.914	€ 5.320.339	€ 5.229.258
81106	Aanvullende bekostiging OAB	€ 815.690	€ 752.187	€ 721.771	€ 714.553	€ 714.553	€ 714.553	€ 714.553
81110	Personeel- en Arbeidsmarktbeleid	€ 1.282.071	€ 1.295.257	€ 1.441.904	€ 1.430.725	€ 1.422.588	€ 1.378.825	€ 1.352.270
81150	Materiële instandhouding regulier	€ 1.176.131	€ 1.158.543	€ 1.192.984	€ 1.183.735	€ 1.177.003	€ 1.140.794	€ 1.118.824
81155	Materiële instandhouding groei	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	Subtotaal normatieve rijksbijdragen	€ 8.734.216	€ 8.478.036	€ 8.311.509	€ 8.826.720	€ 8.784.058	€ 8.554.512	€ 8.414.905
81205	Geormerkte subsidies personeel ministerie	€ 59.639	€ 147.636	€ 1.265.962	€ 515.962	€ 265.962	€ 165.962	€ 65.962
81216	Prestatiebox/Startersbekostiging	€ 268.373	€ 264.818	€ 119.901	€ 118.868	€ 118.117	€ 114.080	€ 111.638
81232	Bijz. bekostiging vreemdelingen	€ 174.008	€ 242.420	€ 250.600	€ 167.902	€ 112.494	€ 75.371	€ 50.499
81300	Budget lichte ondersteuning	€ 218.670	€ 171.622	€ 139.874	€ 138.669	€ 137.793	€ 133.083	€ 130.235
81301	Budget zware ondersteuning	€ 180.476	€ 165.000	€ 76.295	€ 75.638	€ 75.160	€ 72.591	€ 71.037
	Subtotaal overige rijksbijdragen en doorbetalingen	€ 901.166	€ 991.496	€ 1.852.632	€ 1.017.039	€ 709.526	€ 561.087	€ 429.372
	Overige overheidsbijdragen							
82105	Vergoeding gemeente personeel (schakelklas)	€ 145.863	€ 66.300	€ 66.300	€ 66.300	€ 66.300	€ 66.300	€ 66.300
82220	Vrijval investeringssubsidies	€ 26.372	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
82280	Restitutie premies	€ 26.208	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	Totaal overige overheidsbijdragen	€ 198.444	€ 66.300	€ 66.300	€ 66.300	€ 66.300	€ 66.300	€ 66.300
	Overige baten							
85100	Verhuur	€ 41.572	€ 41.875	€ 43.560	€ 43.560	€ 43.560	€ 43.560	€ 43.560
85200	Detachering	€ 216.354	€ 208.000	€ 212.550	€ 211.085	€ 210.018	€ 204.275	€ 200.778
85645	Vrijval investeringssubsidies	€ 2.167	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
85690	Overige baten	€ 78.183	€ 6.453	€ 6.793	€ 6.793	€ 6.793	€ 6.793	€ 6.793
88100	Rente	€ -5.800	€ 1.500	€ 6.000-	€ 6.000-	€ 6.000-	€ 6.000-	€ 6.000-
	Totaal overige baten	€ 332.476	€ 257.828	€ 256.903	€ 255.438	€ 254.371	€ 248.628	€ 245.131
	Totaal baten	€ 10.166.302	€ 9.793.660	€ 10.487.344	€ 10.165.497	€ 9.814.256	€ 9.430.527	€ 9.155.708

Grb		werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
	Lasten:							
	<u>Lonen en Salarissen:</u>							
40000	Loonkosten	€ 5.763.165	€ 5.159.301	€ 5.317.745	€ 5.178.351	€ 4.926.568	€ 4.677.302	€ 4.391.224
40105	Opgebouwde Aanspraken	€ 767.171	€ 661.951	€ 744.230	€ 738.717	€ 731.330	€ 724.016	€ 710.692
40240	Sociale lasten	€ 1.178.177	€ 1.066.959	€ 1.118.456	€ 1.110.170	€ 1.099.069	€ 1.088.078	€ 1.068.054
40400	Pensioenlasten	€ 946.741	€ 947.492	€ 1.000.001	€ 992.593	€ 982.667	€ 972.840	€ 954.937
41300	Uitkeringen Vervangingsfonds en UWV	€ 169.417	€ 70.000	€ 91.755	€ 91.075	€ 90.165	€ 89.263	€ 87.620
	Totaal Lonen en Salarissen	€ 8.485.837	€ 7.765.703	€ 8.088.677	€ 7.928.756	€ 7.649.469	€ 7.372.974	€ 7.037.287
	<u>Lasten personeelsbeleid:</u>							
41001	Werkkostenregeling	€ 25.574	€ 40.000	€ 40.000	€ 39.704	€ 39.307	€ 38.914	€ 38.524
41030	Reis en verblijf	€ 5.589	€ 8.000	€ 112.052	€ 111.222	€ 110.110	€ 109.009	€ 107.919
41050	Onkostenvergoedingen	€ 2.648	€ -	€ 3.107	€ 3.107	€ 3.107	€ 3.107	€ 3.107
41210	Dotatie voorziening jubilea	€ 16.249	€ 5.000	€ 5.000	€ 4.963	€ 4.913	€ 4.864	€ 4.816
41220	Loonkosten niet via salarisadministratie	€ 44.587	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
41221	Extern personeel	€ 102.888	€ 75.000	€ 155.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000
41231	(Na)Scholing en cursussen	€ 111.905	€ 125.000	€ 128.500	€ 127.548	€ 126.273	€ 125.010	€ 123.760
41233	Werving personeel	€ 6.584	€ 3.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
41236	Bedrijfsgezondheidsdienst	€ 15.768	€ 20.000	€ 25.000	€ 24.345	€ 24.101	€ 23.860	€ 23.622
41290	Overige personele lasten	€ 34.468	€ 18.297	€ 27.063	€ 26.863	€ 26.594	€ 26.328	€ 26.065
	Totaal lasten personeelsbeleid:	€ 366.259	€ 294.297	€ 500.722	€ 427.751	€ 424.404	€ 421.091	€ 417.812
	<u>Afschrijvingskosten:</u>							
42205	Afschrijvingslasten verbouwingen	€ -	€ 10.200	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
42215	Afschrijvingslasten schoolpleininrichting	€ 1.313	€ 2.063	€ 4.881	€ 4.839	€ 4.809	€ 4.644	€ 4.545
42225	Afschrijvingslasten inventaris en apparatuur	€ 3.402	€ 1.462	€ 1.886	€ 1.870	€ 1.858	€ 1.794	€ 1.756
42235	Afschrijvingslasten meubilair	€ 61.694	€ 62.257	€ 60.243	€ 59.724	€ 59.347	€ 57.318	€ 56.092
42250	Afschrijvingslasten ICT	€ 108.847	€ 95.925	€ 93.738	€ 92.931	€ 92.344	€ 89.187	€ 87.279
42260	Afschrijvingslasten overige MVA	€ 1.411	€ 1.410	€ 1.410	€ 1.398	€ 1.389	€ 1.342	€ 1.313
42265	Afschrijvingslasten leermethoden	€ 51.908	€ 48.963	€ 48.410	€ 47.993	€ 47.690	€ 46.060	€ 45.074
	Totaal afschrijvingslasten	€ 228.574	€ 222.280	€ 210.569	€ 208.755	€ 207.436	€ 200.346	€ 196.059
	<u>Huisvestingslasten:</u>							
43100	Huren (afdracht bijdrage huisvestingskosten)	€ 282.641	€ 278.868	€ 279.220	€ 279.220	€ 279.220	€ 279.220	€ 279.220
43300	Klein onderhoud	€ 122.888	€ 98.250	€ 76.950	€ 76.950	€ 76.950	€ 76.950	€ 76.950
43320	Tuinonderhoud	€ 40.331	€ 16.800	€ 24.100	€ 24.100	€ 24.100	€ 24.100	€ 24.100
43410	Gas	€ 70.946	€ 78.950	€ 88.430	€ 87.668	€ 87.114	€ 84.137	€ 82.336
43420	Water	€ -5.068	€ 3.300	€ 7.150	€ 7.088	€ 7.044	€ 6.803	€ 6.657
43430	Electriciteit	€ 33.312	€ 35.300	€ 23.300	€ 23.099	€ 22.953	€ 22.169	€ 21.694
43500	Schoonmaakbedrijf	€ 195.244	€ 145.700	€ 188.700	€ 188.700	€ 188.700	€ 188.700	€ 188.700
43510	Overige schoonmaaklasten	€ 33.393	€ 29.075	€ 31.575	€ 31.303	€ 31.105	€ 30.042	€ 29.399
43600	Publiekrechtelijke heffingen	€ 43.005	€ 25.505	€ 45.350	€ 44.959	€ 44.675	€ 43.148	€ 42.225
43710	Beveiliging	€ 8.566	€ 10.820	€ 10.100	€ 10.013	€ 9.950	€ 9.610	€ 9.404
43790	Overige huisvestingslasten	€ 51.376	€ 4.680	€ 6.100	€ 6.047	€ 6.009	€ 5.804	€ 5.680
43800	Dotatie meerjarig onderhoud	€ 195.629	€ 195.629	€ 195.629	€ 195.629	€ 195.629	€ 195.629	€ 195.629
	Totaal huisvestingslasten:	€ 1.072.263	€ 922.877	€ 976.604	€ 974.778	€ 973.450	€ 966.311	€ 961.994

Grb		werkelijk 2020	begroting 2021	begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	begroting 2026
	<u>Administratie en beheer:</u>							
44100	Administratiekantoor	€ 79.028	€ 72.000	€ 75.000	€ 74.700	€ 74.401	€ 74.104	€ 73.807
44105	Accountant	€ 9.689	€ 11.798	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500	€ 12.500
44108	Deskundigenadvies	€ 65.996	€ 95.000	€ 95.000	€ 95.000	€ 85.000	€ 85.000	€ 85.000
44110	Telefoon/fax	€ 5.813	€ 7.491	€ 11.225	€ 11.148	€ 11.091	€ 10.788	€ 10.603
44125	Kantoorbenodigdheden	€ 8.107	€ 7.060	€ 7.520	€ 7.490	€ 7.460	€ 7.430	€ 7.400
44150	Onkostenvergoeding RvT	€ 20.380	€ 27.000	€ 28.850	€ 28.850	€ 28.850	€ 28.850	€ 28.850
44155	Vergaderkosten	€ -	€ 500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500	€ 2.500
44160	Public Relations	€ 5.946	€ 22.050	€ 23.250	€ 15.550	€ 15.451	€ 14.923	€ 14.604
44190	Overige administratielasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
	Totaal administratie en beheer	€ 194.958	€ 242.899	€ 255.845	€ 247.737	€ 237.254	€ 236.095	€ 235.265
	<u>Onderwijsleerpakket:</u>							
44200	Leermiddelen	€ 111.435	€ 146.399	€ 183.767	€ 182.184	€ 151.033	€ 125.870	€ 123.177
44210	Klein inventaris	€ 5.377	€ 2.050	€ 1.900	€ 1.887	€ 1.877	€ 1.826	€ 1.795
44225	ICT licentiekosten	€ 139.575	€ 175.771	€ 157.300	€ 160.446	€ 163.655	€ 166.928	€ 170.267
44230	Overige ICT lasten	€ 80.988	€ 42.600	€ 53.471	€ 53.241	€ 53.072	€ 52.165	€ 51.607
44235	Mediatheek en bibliotheek	€ 2.235	€ 4.485	€ 4.010	€ 3.975	€ 3.950	€ 3.815	€ 3.734
44240	Reproductie	€ 48.977	€ 41.600	€ 44.550	€ 44.358	€ 44.218	€ 43.462	€ 42.997
	Totaal onderwijsleerpakket:	€ 388.588	€ 412.905	€ 444.998	€ 446.091	€ 417.806	€ 394.067	€ 393.576
	<u>Overige instellingslasten</u>							
44440	Kabeltelevisie en overige rechten	€ 12.235	€ 11.660	€ 11.040	€ 10.996	€ 10.952	€ 10.908	€ 10.864
44441	Abonnementen	€ 5.638	€ 6.280	€ 5.560	€ 5.538	€ 5.516	€ 5.494	€ 5.472
44442	Contributies	€ 15.340	€ 19.800	€ 19.800	€ 19.721	€ 19.642	€ 19.563	€ 19.485
44443	Representatie	€ 594	€ 250	€ 650	€ 647	€ 645	€ 642	€ 640
44444	Medezeggenschap- en ouderraad	€ -2.482	€ 8.683	€ 7.840	€ 7.809	€ 7.777	€ 7.746	€ 7.715
44445	Verzekeringen	€ 5.743	€ 3.600	€ 6.000	€ 5.976	€ 5.952	€ 5.928	€ 5.905
44450	Culturele vorming	€ 39.596	€ 31.756	€ 17.708	€ 17.637	€ 17.566	€ 17.496	€ 17.426
44451	Sportdag en vieringen	€ -	€ 4.750	€ 2.730	€ 2.719	€ 2.708	€ 2.697	€ 2.687
44489	Bijzondere lasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
44490	Overige onderwijslasten	€ 26.570	€ 37.889	€ 36.950	€ 36.802	€ 36.655	€ 36.508	€ 36.362
48100	Bankkosten	€ 4.606	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000	€ 2.000
	Totaal overige instellingslasten	€ 107.840	€ 126.668	€ 110.278	€ 109.845	€ 109.413	€ 108.984	€ 108.556
	Totaal lasten	€ 10.844.320	€ 9.987.629	€ 10.587.693	€ 10.343.714	€ 10.019.232	€ 9.699.868	€ 9.350.549
	Saldo (Exploitatieresultaat)	€ -678.019	€ -193.969	€ -100.349	€ -178.216	€ -204.977	€ -269.341	€ -194.840
	Investeringsbegroting							
Gbr								
12150	Inrichting schoolpleinen	€ -	€ 12.900	€ 20.500	€ 22.000	€ 22.000	€ 21.500	€ 21.500
12200	Gebouwen	€ -	€ 204.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
12210	Inventaris en apparatuur	€ 10.175	€ 1.500	€ -	€ 2.500	€ 2.000	€ 1.500	€ 2.000
12230	Meubilair	€ 134.451	€ 115.750	€ 79.065	€ 52.110	€ 25.810	€ 77.425	€ 7.000
12240	Hardware en randapparatuur	€ 309.532	€ 241.020	€ 174.825	€ 80.000	€ 80.000	€ 75.000	€ 70.000
12250	Leermethoden	€ 59.238	€ 125.470	€ 106.300	€ 81.000	€ 80.000	€ 78.000	€ 77.000
	Totaal	€ 513.395	€ 700.640	€ 380.690	€ 237.610	€ 209.810	€ 253.425	€ 177.500